

6. OPPISOPIMUSKOULUTUKSENA TOTEUTETTAVA AMMATILLINEN PERUS- JA LISÄKOULUTUS

6.1. Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Oppisopimuskoulutus on ammatillista peruskoulutusta tai ammatillista lisäkoulutusta, joka järjestetään pääosin työpaikalla perustuen kirjalliseen määräaikaan työsopimukseen eli oppisopimukseen. Oppisopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että työnantaja ja koulutuksen järjestäjä ovat sopineet oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä säädetyllä tavalla (811/1998).

Oppisopimuskoulutusta voivat toteuttaa kaikki ne koulutuksen järjestäjät, joille opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut luvan sen järjestämiseksi.

Vuonna 2013 oppisopimuskoulutuksena toteutettavan koulutuksen rahoitusta saavia järjestäjiä oli ammatillisessa peruskoulutuksessa 67 ja lisäkoulutuksessa 71.

Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen rahoitus määräytyy opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhintojen ja opiskelijamäärien tulosta.

6.2. Yksikköhintojen määräytyminen

6.2.1. Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta

Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on kaikille koulutuksen järjestäjille sama ja se määräytyy ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen vuoden 2014 yksikköhinta on 63,13 prosenttia ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Vuonna 2014 arvonnäköveroton yksikköhinta on 6 925,40 euroa /opiskelija. Yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhintaan lisätään arvonnäköveron osuus, joka vuonna 2014 on 5,20 %. Yksikköhintaa korotetaan niiden opiskelijoiden osalta, joille annetaan erityisiä opetus- ja oppilashuoltopalveluita opiskelijan vamman, sairauden tai niihin rinnastettavan syyn vuoksi. Korotus on 50 prosenttia yksikköhinnasta.

6.2.2. Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää vuosittain oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat valtion talousarvion rajoissa erikseen ammattitutkintoon tai erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta varten sekä erikseen ei-tutkintotavoitteista ammatillista lisäkoulutusta varten. Ammattitutkintoon tai erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen vuoden 2014 yksikköhinta on 3 268,70 euroa /opiskelija ja muun oppisopimuksena toteutettavan ei-tutkintotavoitteisen ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinta on 2 360,73 euroa /opiskelija, joita porrastetaan järjestäjän tuloksellisuuden perusteella.

Ammatillisen lisäkoulutuksen tulorahoitus on otettu vuoden 2010 alusta osaksi oppisopimuskoulutuksena järjestetyn lisäkoulutuksen rahoitusta. Tulorahoituksen osuus rahoitusvuodelle budjetoidusta rahoituksen kokonaismäärästä on n. 3 %. Tulorahoituksen perusteena käytetään kahden laskentavuotta edeltävän vuoden suoritettujen tutkintojen ja opiskelijoiden määrien keskiarvoja. Vuoden 2014 tulorahoitusta laskettaessa on käytetty vuosien 2011 ja 2012 keskiarvotietoja.

Tulorahoituksen porrastusta laskettaessa *tutkinnon hinta* saadaan jakamalla rahoitusvuodelle budjetoitu rahoituksen kokonaismäärä kahden laskentavuotta edeltäneen vuoden aikana suoritettujen tutkintojen määrän keskiarvolla. Budjetoitu rahoituksen määrä on muunnettu toteutumavuosien tasoon jakamalla se toteutuneen opiskelijakeskiarvon ja budjetin opiskelijamäärän suhteella. Tulorahoituksen peruste kutakin tutkintoa kohden on tästä 3 %.

Koulutuksen järjestäjän tulorahoituksen osuus omasta rahoituksestaan saadaan kertomalla koulutuksen järjestäjän tuottamien tutkintojen määrän keskiarvo ko. vuosina tutkintoa kohden lasketulla tulorahoituksen perusteella ja jakamalla se toteutumavuoden rahoituksen määrällä.

Jos koulutuksen järjestäjän tuloksellisuuden perusteella porrastettu valtionosuuden peruste ylittää viisi prosenttia sille porrastamattomana lasketun valtionosuuden perusteen määrän, otetaan porrastusta määrättäessä ylittävistä osuudesta huomioon yksi kolmasosa.

Kolmella prosentilla alennettuihin budjetin mukaisiin yksikköhintoihin lisätään koulutuksen järjestäjän tulorahoituksen mukainen osuus.

Niiden opiskelijoiden osalta, joille annetaan erityisiä opetus- ja oppilashuoltopalveluita opiskelijan vamman, sairauden tai niihin rinnastettavan syyn vuoksi edellä saatuja koulutuksen järjestäjäkohtaisia yksikköhintoja korotetaan 50 prosentilla.

Raportti järjestäjäkohtaisen oppisopimuskoulutuksena toteutettavan lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskennasta

6.3. Oppisopimuskoulutuksen rahoituksen määräytyminen

Valtionosuusrahoitusta myönnetään oppisopimuksiin, jotka ovat voimassa tilastointipäivänä. Jos oppisopimuskoulutus järjestetään siten, että vähintään neljän kuukauden päätoimisia opintoja vastaava koulutus ei muuten tulisi otetuksi huomioon rahoituksessa, mainittua koulutusta saaneet opiskelijat luetaan opintojen päättymistä seuraavan laskentapäivän opiskelijamääriin (RahA 1766/2009 § 21). Ko. opiskelijamäärää kysytään syksyn perustietokyselyn yhteydessä. Vähintään kahdeksan kuukauden päätoimisia opintoja vastaavassa koulutuksessa olevat opiskelijat voidaan ilmoittaa kahden laskentapäivänä rahoitukseen oikeuttaviksi opiskelijoiksi.

6.3.1. Oppisopimuskoulutuksena toteutettava ammatillinen peruskoulutus

Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen ennakollinen rahoitus lasketaan varainhoitovuotta edeltävän vuoden keskimääräisen opiskelijamäärän mukaan (tilastointipäivien 20.1.2013 ja 20.9.2013 opiskelijamäärät). Vuoden 2014 alusta ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen perusteita on muutettu siten, että alle 25 -vuotiaiden vailla perusopetuksen oppimäärän suorittamisen jälkeistä tutkintoa olevien, joiden tavoitteena on suorittaa vain perustutkinnon

osa/osia, rahoitus määräytyy koko ammatillisen perustutkinnon rahoituksen perusteella (arvonlisäveroton yksikköhinta 6925,40 euroa/opiskelija).

Rahoitus tarkistetaan vuoden 2014 loppuun mennessä toteutuneiden oppisopimusten määrän mukaiseksi (tilastointipäivien 20.1.2014 ja 20.9.2014 keskiarvon mukainen opiskelijamäärä).

6.3.2. Oppisopimuskoulutuksena toteutettava ammatillinen lisäkoulutus

Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen lisäkoulutuksen ennakollinen rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain suoritepäätöksessään koulutuksen järjestäjille vahvistamien oppisopimusten enimmäismäärien perusteella. Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa oppisopimuskoulutuksena järjestettävän lisäkoulutuksen oppisopimusten määrät siten, että pohjana on ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:n 2. momentin mukaisessa järjestämisluvassa määrätty oppisopimusten vuotuiset vähimmäismäärät. Ennakollisessa rahoituksessa tutkintotavoitteisen lisäkoulutuksen ja ei- tutkintotavoitteisen lisäkoulutuksen vuodelle 2014 myönnettyä opiskelijapaikkamäärää painotetaan suhteessa 75/25 %, nuorten aikuisten osaamisohjelman osalta suhteessa 90/10. Nuorten aikuisten osaamisohjelmaan myönnettyistä koulutuksen järjestäjäkohtaisista enimmäismääristä opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt erillisen päätöksen. Nuorten aikuisten osaamisohjelma on suunnattu vailla perusopetuksen oppimäärän suorittamisen jälkeistä tutkintoa olevien 20 – 29 -vuotiaiden nuorten aikuisten oppisopimuskoulutuksena järjestettävään ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavaan koulutukseen. Rahoitus tarkistetaan vuoden 2014 loppuun mennessä toteutuneiden oppisopimusten määrän mukaiseksi. Valtionosuutta ei myönnetä kuitenkaan yli opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksen järjestäjälle vahvistaman oppisopimusten enimmäismäärän menevästä osuudesta.

Lisätietoja antaa tarvittaessa erityisasiantuntija Lea Juhola 029533 1300.